

BESØGS- TJENESTE

Indholdsfortegnelse

Intro

- ✿ Inspiration fra Seniorteamet 3
- ✿ Målgruppe og formål 3

Lokale overvejelser

- ✿ Overvejelser, før man går i gang 4
- ✿ Kontaktperson 5
- ✿ Besøgsfolder 5

Besøgstjenesten i praksis

- ✿ Besøgsven og vært 6
- ✿ Den gode samtale 7
- ✿ Omsorgstjeneste 8
- ✿ Bibelen og bønner 9
- ✿ Dilemmaer 10
- ✿ Klare rammer og regler 11

INTRO

Inspiration fra Seniorteamet

Indre Missions Seniorteam holdt i 2017 en inspirationsdag med seniorer fra hele landet med fokus på seniorlivet og Indre Missions seniorarbejde. I forlængelse af inspirationsdagen har Seniorteamet valgt at arbejde med og inspirere til besøgs- og omsorgstjeneste.

Målgruppe og formål

Dette materiale henvender sig til alle fællesskaber i Indre Mission. Det er primært rettet mod seniorer. Formålet er at inspirere til at prioritere og igangsætte besøgstjeneste og give dem, der allerede arbejder med det, nyt mod og opbakning.

LOKALE OVERVEJELSER

Overvejelser, før man går i gang

Det er vigtigt, at kontaktpersonen og andre frivillige (fx fra bestyrelsen) drøfter og tager stilling til en række spørgsmål, inden man går i gang:

- ✿ Skal vi selv stå for besøgstjenesten, eller skal vi gå sammen med andre IM fællesskaber i området eller måske kirkens menighedsråd?
- ✿ Har vi ressourcer nok?
- ✿ Hvem kan være besøgsven? Er alder, køn, åndelig og menneskelig modenhed underordnet?
- ✿ Hvem kan modtage besøg? Er det OK at have begrænsninger fx ved personer med forskellige misbrug, en svær social situation eller tung psykisk sygdom?
- ✿ Skal vi udarbejde en folder? Hvordan skal den evt. se ud?
- ✿ Skal vi annoncere i programmet, på hjemmesiden, i kirkebladet, i lokalavisen eller andre steder?
- ✿ Hvem skal være kontaktperson eller koordinator?

Kontaktperson

Der udpeges en kontaktperson, som skal lede besøgstjenesten.

Kontaktpersonen:

- ✿ har lyst til at færdes mellem mennesker og lære både besøgsvenner og værter at kende - og kan spotte nye
- ✿ kan sætte besøgsven og vært sammen, så de matcher hinanden
- ✿ kan på en pæn måde give afslag på at være besøgsven, hvis han/hun ikke magter opgaven og evt. tage det op igen senere
- ✿ tager det første besøg eller er med første gang for at hjælpe besøgsven og vært godt i gang
- ✿ holder løbende kontakt med besøgsvenner

Besøgsfolder

Overvej hvem der skal være målgruppe for folderen.

Besøgsfolderen kan ligge i missionshuset, kirken, hjemmeplejen og på offentlige steder (bibliotek, supermarked m.m.).

Man kan enten lave en folder, der indbyder til at være besøgsven og vært eller lave en folder, som alene indbyder til at være vært.

Folderen kan indeholde baggrunden for besøgstjenesten, hvad det er, og hvad der kan tilbydes.

Der skal være navn, telefonnummer, e-mailadresse og evt. adresse på kontaktpersonen, som man kan henvende sig til, hvad enten man vil være besøgsven eller vært. Skriv også lidt om, hvad man får ud af at være besøgsven.

BESØGSTJENESTEN I PRAKSIS

Besøgsven og vært

En besøgsven er først og fremmest god til at lytte. Aktiv lytning er at lytte på en sådan måde, at man også lærer og forstår mere om det menneske, man er sammen med. Samtidig er evnen til at rumme et menneske med den viden og det kendskab, man får til vedkommende, vigtig. Mange ting kan trænge sig på, f.eks. handicap, sygdom, ensomhed, døden, troen, familien.

Besøgsvennen skal have tålmodighed og vilje til at sætte egne behov til side en stund.

Trofasthed og at overholde aftaler er vigtigt. Der skal altid gives besked, hvis man bliver forhindret. Det er også vigtigt at overholde tavshedspligten, som også skal være kendt af værten.

Besøgsvennen er gæst i et hjem og må derfor være til stede med respekt og forståelse for den, man besøger. Der vil ofte være en kop kaffe og lidt til, for at gøre det hyggeligt og hjemligt. Vær til stede, vær åben og hav lyst til at engagere dig i et nyt menneske. Lær værten at kende ved at lytte og spørge ind til vedkommende.

Efterhånden som tilliden bygges op, kan samtalen udvikle sig til at dele interesser, hjælpe med små dagligdags ting som at gå en tur, højtlesning af en bog eller avis, og hjælp med små praktiske ting.

En besøgsven skal afholde sig fra at hjælpe med privat økonomi, med mindre det er aftalt skriftligt med pårørende.

Man skal også normalt afholde sig fra at hjælpe med personlig pleje, med mindre det er aftalt med hjemmeplejen og pårørende. (Se også punktet omsorgstjeneste)

Hvordan holde ud som besøgsven? Det er vigtigt, at en besøgsven bliver sat sammen med den rigtige vært, så langt som det er muligt. Det er også vigtigt at samstemme forventninger - for eksempel i forhold til, hvor lang tid besøget skal vare, og hvor ofte det skal være. Det er godt som besøgsven at have en kontaktperson at snakke med, hvis der

opstår en periode, hvor det er tungt. Der kan ske ting, som ændrer situationen, og besøgsvennen kan have brug for en pause eller at ophøre med opgaven.

En vært er én, der har lyst til at få besøg og er åben for at møde et menneske. At få én at følges med et stykke vej, at kunne dele sin tro, sin ensomhed, sine bekymringer, glæder og sorger med, er af stor betydning.

Den gode samtale

Mange af de mennesker, man møder i besøgstjenesten, er ældre mennesker. Ikke alle ældre hører, ser og husker særlig godt og kan derfor også være nervøse for det første besøg.

Derfor:

- Tal langsomt og tydeligt
- Vær ikke bange for pauser i samtalen
- Sæt dig over for den, du besøger og kom hverken for tæt på eller for langt fra
- Uro og høje lyde generer en samtale meget. Foreslå evt. at radio eller TV bliver slukket, eller at vinduet bliver lukket, hvis der er meget støj fra gaden
- At drikke kaffe/te sammen er en god måde at komme i kontakt på. Værten kan evt. servere noget for sin gæst. Det kan være med til at skabe et ligeværdigt forhold.
- Lyt, lyt og atter lyt. Spørg ind til det, værten fortæller. Brug hv-spørgeord; det åbner samtalen. Lad dine egne synspunkter og oplevelser komme i anden række.

Omsorgstjeneste

Det er forskelligt, hvad en besøgsven kan og vil tilbyde, og det er forskelligt, hvad en vært ønsker af besøgsvennen. Al samvær tager udgangspunkt i værtens ønsker og interesser.

Grundlaget er forståelsen af ethvert menneske som et helt menneske med både ånd (det dybeste i hvert menneske, f.eks. dets værdi, tro, mening med tilværelsen) sjæl (følelseslivet, det mentale, hvordan jeg har det, hvad jeg føler) legeme (den ydre fysiske kropslige virkelighed).

Omsorg er mangfoldig, og der kan være meget også fysisk at drage omsorg for, hvis man er indstillet på det, som f.eks.:

- ✿ En gåtur
- ✿ Hjælp til indkøb, som hjemmeplejen eller familie ikke har ansvaret for
- ✿ Tilbyde at hente et glas vand eller en arm at holde ved
- ✿ Tilbyde hjælp til ophængning af billede
- ✿ Tilbyde at tage en opvask
- ✿ Tilbyde hjælp til græsslåning eller andre mindre ting i haven
- ✿ Tilbyde hjælp med oprydning og køre noget til genbrug eller til affaldsstationen
- ✿ Køre vedkommende til banken, lægen eller andre steder
- ✿ Tilbyde højtlesning af bog eller avis
- ✿ Tilbyde en hånd at holde ved

Det er vigtigt at være til stede og skønne, hvornår det er ok at tilbyde hjælp. Der er en risiko for, at både besøgsven og vært kan lade sig misbruge og udnytte.

Besøgsvennen må kende sine egne grænser og melde dem ud efter behov, og værten må kunne sige fra for at bevare værdighed og selvværd.

Bibelen og bønner

Både Bibelen og bønner er vigtige i besøgs-tjenesten. Gud er vores Far. Han elsker os helt ubetinget og vil os det allerbedste i alle situationer.

Betyder det så, at vi altid skal bede og læse i Bibelen, når vi som besøgsven besøger et menneske? Nej, ikke nødvendigvis. Vi må huske, at vi først og fremmest kommer som menneske til menneske. At sidde og lytte til glæder og sorger, gode oplevelser og svære udfordringer og ind i dét skønne, om spørgsmålet skal stilles: »Skal vi læse et stykke fra Bibelen sammen, skal vi bede sammen?«.

For én vil det være helt naturligt og noget fast, som værten forventer bliver gjort, og måske vil værten også gerne have lov til at bede højt. For andre er det ikke så naturligt. Måske er det manglende frimodighed eller andet, og da må der altid være en åben mulighed for, at værten kan sige fra og blive respekteret.

Så er der også dem, der siger, de ikke er interesserede. Måske fordi man ikke er en personlig kristen, eller fordi man har det bedst med at gøre det alene, for sig selv, eller fordi man er ramt så hårdt, at man lige nu slet ikke kan hverken bede eller høre Bibelens ord.

Måske er besøgsvennen ikke vant til at bede højt sammen med en anden. Vær endelig åben om det. Der er også andre muligheder f.eks. læse en bøn fra Bibelen eller fra salmebogen.

Det er også fint at være åben over for hinanden om forbøn, at besøgsvennen i sit daglige bønsliv kan få lov til jævnlige at bede for værten og evt. også modsat.

Det betyder meget, at besøgsvennen har et personligt bønsliv og et liv med Guds ord. At det er et menneske, der kender rigdommen og glæden i tilliden til Gud og i at kunne have Gud med i alle menneskelivets forhold.

Det er godt, at besøgsvennen har Bibelen med. Det kan også være et blad evt. »Et ord med på vejen« eller andre små stykker som kan læses.

Dilemmaer

En besøgsven må drøfte dilemmaer med kontaktpersonen.

Eksempler til diskussion:

- Hvornår skal jeg tilbyde min hjælp?
- Hvornår skal jeg ikke tilbyde min hjælp?
- Må jeg godt sige nej?
- Skal jeg bede om, at fjernsynet slukkes, når jeg er der?
- Kan jeg bede om, at der bliver luftet ud?
- Kan der være situationer, hvor besøgsvennen af omsorg for værten bør kontakte familien eller personalet og fortælle om en iagttagelse?
- Hvad skal jeg gøre, hvis jeg som besøgsven føler mig misbrugt. Det kan f.eks. være, hvis værten ringer hele tiden eller overskrider mine grænser i forhold til, hvad jeg bliver bedt om hjælp til.

Klare rammer og regler

Tavshedspligt:

Tillid er meget afgørende i relationen mellem besøgsven og vært. Som besøgsven kan man få viden om personlige forhold. Denne viden må naturligvis ikke komme videre, og værten skal have tillid til dette.

Penge:

Der må ikke være penge mellem besøgsven og vært i form af gaver eller lån. Der kan være brug for, at besøgsvennen hæver penge i banken eller handler ind, men sørg altid for at have klare aftaler f.eks. kvittering på indkøb.

Nøgler:

Hvis værten eller én fra familien af praktiske grunde ønsker, at besøgsvennen har en nøgle, skal der foreligge en skriftlig aftale.

Gaver:

Efterhånden som forholdet udvikler sig til et venskab, kan det føles naturligt, at give hinanden smågaver ved særlige lejligheder. Det kan man godt, men der må ikke være gaver af større værdi mellem besøgsven og vært.

Familieforhold:

Som regel er værtens pårørende positive over for besøgsvennen. Men opstår der vanskeligheder, så undgå konfrontation og konflikter. Kontakt kontaktpersonen, hvis du er i tvivl om din rolle.

Hvis værten ikke lukker op:

Aftal på forhånd, hvad du skal gøre og hvem, der skal kontaktes, hvis værten ikke lukker op som aftalt.

www.im-senior.dk